

ĐỀ THAM KHẢO THI TỐT NGHIỆP THPT – ĐỀ 9**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 12****Thời gian làm bài: 120 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****I. ĐỌC HIỂU (4.0 điểm)****Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi:**

Sức mạnh của niềm tin không có gì là ma thuật hay bí ẩn cả. Niềm tin, tức thái độ “Tôi-tin-là-tôi-có-thể”, luôn lan tỏa một sức mạnh, khơi dậy những khả năng tiềm ẩn và tiếp thêm nghị lực cho ta. Khi bạn tin rằng tôi-có-thể-làm-được thì cách-thức-thực-hiện sẽ xuất hiện.

Có không ít bạn trẻ bắt đầu một công việc mới mỗi ngày trên khắp thế giới. Mỗi người đều “mơ ước” một ngày nào đó, mình sẽ vươn đến đỉnh cao của sự nghiệp. Điều đáng tiếc là phần lớn những bạn trẻ này lại chưa tin hẳn vào bản thân mình. Chính nếp nghĩ “tôi-không-thể” đã hạn chế khả năng sáng tạo và khiến họ không tìm ra được con đường thích hợp để vươn lên. Đây là lẽ thói suy nghĩ thường thấy ở những người “bình thường”.

Tuy nhiên, vẫn có một số ít bạn trẻ dám tin rằng họ sẽ thành công. Họ bắt tay vào công việc bằng một thái độ tích cực: “Tôi đang-vươn-đến-đỉnh-cao đây!”. Và với niềm tin lớn lao ấy, họ đã thành công. Bằng suy nghĩ không-gì-là-không-thể, những người trẻ này quan sát và học hỏi cách làm việc của thế hệ đi trước. Họ tìm hiểu cách tiếp cận vấn đề, cách ra quyết định cũng như thái độ làm việc của những người thành đạt. Thật vậy, bí quyết cần-phải-thực-hiện-như-thế-nào luôn đến với những ai tin rằng mình có thể làm được.

(Trích *Dám nghĩ lớn*, Ph. D David J. Schawartz, NXB Tổng hợp TP. Hồ Chí Minh, 2021, tr. 12-13)

Câu 1. Chỉ ra các thao tác lập luận được sử dụng trong văn bản.**Câu 2.** Theo văn bản, điều đáng tiếc của phần lớn những bạn trẻ trên khắp thế giới là gì?**Câu 3.** Anh/chị hiểu như thế nào về những tác động của *lẽ thói suy nghĩ thường thấy ở những người “bình thường”* đối với những bạn trẻ?**Câu 4.** Những lí lẽ trong đoạn mở đầu được người viết sử dụng nhằm mục đích gì? Anh/chị hãy phân tích tác dụng của thao tác lập luận được sử dụng trong đoạn (1) để chứng minh.**Câu 5.** Anh/Chị có suy nghĩ gì về câu văn: *Và với niềm tin lớn lao ấy, họ đã thành công?* Từ đó hãy trình bày thông điệp mà mình rút ra từ văn bản.**II. VIẾT (6,0 điểm)****Câu 1. (2.0 điểm)**

Từ nội dung đoạn trích ở phần Đọc hiểu, anh/chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của mình về nhận định: *Vấn hoài nghi thì vẫn còn thất bại* (David J. Schwartz, *Dám nghĩ lớn*, NXB Tổng hợp TP. Hồ Chí Minh, 2021, tr. 17).

Câu 2. (4.0 điểm)

Trong tác phẩm *Tháng Ba - Rét nằng Bân*, nhà văn Vũ Bằng viết:

...Nhưng đến tháng ba thì trời đất quả là kì ảo.

Bảo rằng tháng ấy còn rét, không đúng, mà bảo hết rét rồi cũng không đúng nữa.

Trời trong như ngọc, đất sạch như lau. Ngủ dậy lúc còn tối trời, anh ngồi uống nước trà đợi trời sáng thì uống chưa xong ấm nước, anh bỗng thấy có những đám mây hồng từ phía đông kéo tới giữa một nền trời xanh ngăn ngắt một màu. Ở đằng sau nhà, chim hót riu ran, đánh thức những người còn đang thêm thiếp. Anh mở cửa nhìn ra ngoài thì lá cây sạch bong ra, lóng lánh như ở trong một phim ảnh màu tuyệt đẹp: sương mọc ban đêm rửa hoa lá cỏ cây, rửa cả cát bụi trên các nẻo đường thành phố.

Giẫm một đôi giày lên trên đất mịn màng, anh cảm thấy cái mát mẻ của đất, của sương vương trên cỏ thấm vào lòng anh y như thể anh đi chân không vậy. Chim vẫn hót riu ran. Anh nhìn lên trời thì từ những đám mây hồng tỏa ra một thứ ánh sáng trắng như sữa, nhẹ như bông, tràn lan trong không khí và úp chụp lấy các lùm cây nội cỏ. Anh tự nhủ: “Hôm nay chắc nắng to”. Anh sửa soạn một bộ quần áo mỏng để mặc cho nhẹ nhõm và dễ chịu.

Thì quả nhiên, đến buổi trưa nắng thực, nhưng đi lên lầu ngủ vừa dậy, anh cảm thấy có một cái gì rất lạ xảy ra. Anh nhắm mắt lại, nằm lặng yên nghe ngóng, để xem cái tiếng reo ở ngoài vườn vọng lại là tiếng gì mà đến bất thành linh và xôn xao như vậy. Thì ra đó là tiếng reo của gió, của mây, của cây, của lá: chính trong khi ta đương mộng về Tây Phàn với mấy cô nàng sơn cước, trời đã chuyển bất ngờ, đương nắng thành râm, và chỉ trong khoảnh khắc, rét của cuối chạp, đầu xuân đã trở về trên cánh gió, giữa một khoảng trời tháng ba nắng ấm.*

Cái tháng Ba ở Bắc có những ngày huyền ảo như thế đấy. Nếu là người thích ví von, anh có thể ví tháng ấy với một cô gái có sắc đẹp nghiêng thành nghiêng nước.

Đẹp đến nghiêng nước nghiêng thành thì có quyền làm nũng như Dương Quý Phi làm nũng vua Đường Minh Hoàng: không đau răng cũng nhăn mặt cho thêm xinh, mà vì có đau răng thực thì phải ăn trái lê chi mà quân sĩ phải rong ngựa đi năm sáu ngày trời mới mong kiếm được. Yêu Quý Phi quá, thì Quý Phi càng làm nũng, mà Đường Minh Hoàng lại càng sủng ái Quý Phi hơn. Thì người Bắc đối với tháng Ba cũng vậy: yêu cái nắng ấm của tháng Ba nhưng cũng yêu cái rét đột ngột của tháng Ba, mà nếu ví dụ trong tháng ấy có ngày nào nắng chói

chan làm cho “chó già le lưỡi” thì cũng cứ yêu luôn, yêu không kì quẩn. Người đẹp mà làm
nũng thì lại càng đẹp hơn.

Tôi yêu tháng Ba đất Bắc một phần vì thế và tôi không muốn tin rằng cái rét tháng Ba có thể
làm cho “bà già chết cứng”. Tôi chỉ thích nghĩ rằng cái rét đôi khi bắt ung trở về với tháng Ba
là một cái rét thơ mộng, cái rét của một trời đầy hương và ngát hoa, trong đó có những chàng
traoi mặc quần đỏ ngồi bên án sách ngâm thơ [...]

(Thương nhớ mười hai, Vũ Bằng, NXB Văn học, Hà Nội, 2008, tr. 56-58)

Anh/Chị hãy viết bài văn khoảng 600 chữ phân tích sự kết hợp giữa yếu tố tự sự và trữ tình của
thể loại tùy bút trong đoạn trích trên.

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT**THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****Phần I. ĐỌC HIỂU****Câu 1****Phương pháp giải:**

Vận dụng kiến thức đã học về các thao tác lập luận

Lời giải chi tiết:

Thao tác lập luận bình luận

Thao tác lập luận chứng minh

Thao tác lập luận bác bỏ

Câu 2**Phương pháp giải:**

Chú ý đoạn thứ hai của văn bản

Lời giải chi tiết:

Điều đáng tiếc đó phần lớn những người trẻ lại chưa tin hẳn vào bản thân mình. Họ nghĩ rằng mình không thể và điều này đã làm hạn chế khả năng sáng tạo; khiến họ không tìm ra con đường thích hợp để vươn lên

Câu 3**Phương pháp giải:**

Nêu suy nghĩ của bản thân

Lời giải chi tiết:

Khi người trẻ không tin tưởng vào khả năng của bản thân mình, tự ti và đánh giá thấp bản thân thì điều này sẽ dẫn ta đến lối mòn bé tắc và bỏ cuộc từ từ. Từ đó, ta sẽ chẳng thể làm được điều gì đột phá và không thể nào phát triển được bản thân.

Câu 4**Phương pháp giải:**

Đọc kĩ đoạn mở đầu của văn bản

Dựa vào đặc trưng của văn bản nghị luận

Lời giải chi tiết:

Những lí lẽ trong đoạn mở đầu được viết với mục đích dẫn dắt, khẳng định sức mạnh, ý nghĩa và tầm quan trọng của niềm tin đối với cuộc đời và thành công của mỗi người

Đoạn 1 sử dụng thao tác lập luận bình luận có tác dụng khẳng định, đưa ra quan điểm về ý nghĩa, tầm quan trọng của niềm tin vào chính mình để đạt được thành công và tiến về phía trước.

Câu 5

Phương pháp giải:

Nêu suy nghĩ của bản thân

Lời giải chi tiết:

Câu văn đã khẳng định ý nghĩa, tầm quan trọng và sức mạnh của niềm tin vào bản thân trong hành trình đạt được thành công ở mỗi người.

Thông điệp từ văn bản đó là mỗi người chúng ta cần đặt niềm tin vào bản thân, nuôi dưỡng niềm tin vào bản thân ngày một lớn hơn để có thể đạt được thành công. Nếu không có niềm tin vào bản thân mình thì ta chẳng thể nào đạt được thành công.

PHẦN II. VIẾT

Câu 1

Phương pháp giải:

Xác định vấn đề: *Vẫn hoài nghi thì vẫn còn thất bại*

Vận dụng thao tác lập luận, kỹ năng viết bài

Lời giải chi tiết:

Dàn ý

1. Mở đoạn

- Giới thiệu nhận định “Vẫn hoài nghi thì vẫn còn thất bại”.
- Khẳng định ý nghĩa của niềm tin và quyết tâm.

2. Thân đoạn

a) Giải thích nhận định

- Hoài nghi là thiếu niềm tin vào bản thân, người khác hoặc tương lai.
- Nếu cứ mãi hoài nghi, con người sẽ không dám hành động, dễ dẫn đến thất bại.

b) Chứng minh và bàn luận

- Người thành công luôn kiên trì, không để sự nghi ngờ chi phối (Edison, Jack Ma...).
- Hoài nghi có thể giúp suy xét kỹ, nhưng không nên để nó cản bước tiến.

c) Bài học rút ra

- Rèn luyện sự tự tin, kiên trì theo đuổi mục tiêu.

3. Kết đoạn

- Khẳng định tầm quan trọng của niềm tin trong thành công.

Bài tham khảo

Nhận định “vẫn còn hoài nghi thì vẫn còn thất bại” nhắc nhở chúng ta về tầm quan trọng của sự tự tin và quyết tâm trong cuộc sống. Hoài nghi là kẻ thù ngầm, khiến chúng ta chùn bước trước những cơ hội và thử thách. Khi ta không tin vào khả năng của bản thân, sự lo lắng và sự thiếu kiên định sẽ cản trở tiến trình đạt được mục tiêu. Ngược lại, những người thành công thường có thái độ lạc quan và quyết đoán. Họ hiểu rằng thất bại là một phần tất yếu của hành trình và chấp nhận nó như một cơ hội để học hỏi và trưởng thành. Khi ta dám thoát ra khỏi vùng an toàn, chúng ta sẽ thấy rằng mọi thứ đều có thể xảy ra. Sự quyết tâm và niềm tin vào bản thân không chỉ giúp chúng ta vượt qua những khó khăn mà còn mở ra cánh cửa đến những thành công bất ngờ. Vì vậy, để đạt được điều mình mong muốn, hãy kiên cường và mạnh mẽ, hãy để lại những hoài nghi phía sau và tiến bước với niềm tin vững chắc. Chỉ khi ấy, thành công mới ở gần bên ta.

Câu 2

Phương pháp giải:

Đọc kĩ văn bản

Lời giải chi tiết:

1. Mở bài:

Giới thiệu được vấn đề cần nghị luận (sự kết hợp giữa yếu tố tự sự và trữ tình của thể loại tùy bút qua các yếu tố ngôn ngữ, chi tiết, sự việc,... trong đoạn trích).

2. Thân bài:

a. Giới thiệu về đặc trưng của thể loại tùy bút. (Gợi ý: là tác phẩm văn xuôi trữ tình, tự sự phi hư cấu; ghi lại cảm xúc chủ quan về sự việc và con người; thể hiện tâm hồn, cái tôi độc đáo của tác giả; thường có sự kết hợp phương thức biểu đạt tự sự và trữ tình).

b. Chỉ ra được biểu hiện yếu tố tự sự và trữ tình trong đoạn trích. (Gợi ý: sự đan xen, vừa kể lại sự việc (không gian, cảnh sắc, thời tiết,...) vừa thể hiện trực tiếp suy nghĩ, cảm xúc chủ quan của người viết (tình yêu, nỗi nhớ,...)).

– Yếu tố tự sự: kể về cảm nhận của “anh”; sự si tình, sủng ái của quân vương với mỹ nhân để so sánh với sự quyến rũ của cái rét đột ngột tháng Ba;..

– Yếu tố trữ tình thể hiện ở:

+ Sự việc được chọn miêu tả: tháng Ba mùa xuân, mùa của sự sống.

+ Sự “kì ảo” của trời đất khi thời tiết thay đổi đột ngột. Trời trong xanh, mây hồng, thanh sạch, yên bình; nắng ấm chan hòa một thứ ánh sáng trắng như sữa, nhẹ như bông; chim hót ríu ran,...

Cái rét đột ngột thơ mộng, của một trời đầy hương và ngát hoa; có thể làm cho “bà già chết cồng”,...

+ Ngôn ngữ: bên cạnh lời kể có nhiều tính từ, từ ngữ miêu tả giàu hình ảnh và chất thơ; nhiều ví von, gọi nhiều liên tưởng (Trời trong như ngọc, đất sạch như lau,...); giọng văn nhẹ nhàng, thư thái, lắng đọng, dễ đi vào lòng người, tạo nhiều dư ba,...

+ Cảm xúc mãnh liệt của tác giả khi hoài niệm (Tôi yêu tháng Ba đất Bắc...).

c. Sự kết hợp ấy có tác dụng gì?

(Gợi ý: đa giọng điệu cho tùy bút, tăng sự hấp dẫn; gợi những cảm xúc thẩm mỹ tinh tế ở người đọc; làm nổi bật nỗi nhớ và tình yêu mùa xuân xứ Bắc cũng như quê hương đất nước;..).

3. Kết bài:

– Đánh giá lại vấn đề: sự kết hợp yếu tố tự sự và trữ tình trong đoạn trích đã làm nên thành công và sức sống lâu bền trong lòng người đọc.

– Sự kết hợp còn cho thấy phong cách viết tùy bút tinh tế, nhẹ nhàng, lắng đọng và tình yêu đất nước quê hương của tác giả.